

وکیل مدنی چه کسی است؟

وکیل مدنی شخصی است که در زمینه حقوق مدنی فعالیت دارد و وظیفه او دفاع از حقوق موکل خود در برابر طرف دوم دعاوی است. وکیل مدنی نماینده قانونی موکل خود در دادگاه است، بنابراین موظف به دفاع از حقوق اوست. وکیل مدنی باید بر کلیه قوانین و مقررات مدنی مسلط بوده و دارای دانش و مهارت و تجربه لازم باشد.

فرق کانون وکلای مرکز و کلا

در کشور ۲ مرجع برای حرفه وکالت وجود دارد. اول کانون وکلای دادگستری که نهادی مستقل و قدیمی است که در استان‌های مختلف دایر است. مرکز دیگر، مرکز وکلای دادگستری است که از سوی قوه قضاییه راه‌اندازی شده که مثل کانون وکلا به وکلای مرکز وکلای دادگستری و کلا به وکلای مرکز وکلای دادگستری در مراجع قضایی دارند.

وکالت در ایران و جهان

محمد رضا گیوکی
وکیل دادگستری

قضاوت و وکالت از جمله حساس‌ترین و ارزشمندترین حرفه‌ها در جامعه محسوب می‌شود که می‌توان گفت قاضی و وکیل به مثابه دو بال فرشته عدالت هستند. وکیل در ایران به معنی شخصی است که به‌عنوان نماینده شخصی حقیقی مثل انسان یا نماینده شخصی حقوقی مثل سازمان یا اداره یا شرکت رفتار می‌کند. متقاضیان وکالت دادگستری در ایران از چند راه گزینش می‌شوند:

الف) متقاضیان عادی: دارندگان مدرک کارشناسی پس از طی مراحل آزمون و اختیار و تأیید صلاحیت
ب) مشمولان بند ماده ۸ لایحه استقلال کانون
ج) مشمولان تبصره یک ماده ۸ لایحه استقلال که بند (ج) شامل قضات با داشتن حداقل ۵ سال سابقه قضایی نیز می‌شود.

در کشور انگلستان برخلاف ایران، قضات از بین وکلای انتخاب می‌شوند. در این کشور در کنار دادگاه‌ها دستگاهی به نام دادرسی که نماینده قانون و قوه مجریه باشد وجود ندارد. در نظام قضایی انگلستان وجود دادرسی مغایر با اصل تساوی بین شاکی و مشتکی عنه در پیشگاه عدالت تلقی می‌شود. افزون بر آن در انگلستان مقامی به نام وزیر دادگستری وجود ندارد. تشکیلات قضایی زیر نظر مَهر دار سلطنتی یا قاضی القضات است که به منزله رئیس قوه قضاییه است. قضات تحت شرایطی از میان وکلای دادگستری توسط قاضی القضات تعیین و منصوب می‌شوند و قاضی تازمانی که از سلامتی جسمی برخوردار است می‌تواند به خدمت خود ادامه دهد. در ایران نیز در مورد جایگاه وکیل گفته شده است: «وکیل هنگام دفاع، هم‌شان قاضی است.» پس از انقلاب اسلامی طی ماده واحده‌ای در خصوص انتخاب وکیل توسط اصحاب دعوی به تصویب رسید که تبصره ۳ ماده واحده مذکور صراحتاً اعلام می‌دارد «وکیل در موضع دعوی از احترام و تأمینات شاغلان شغل قضا برخوردار است.»

بسیاری از افراد هنگام مشکلات حقوقی

دچار سردرگمی می‌شوند و دنبال راهی مطمئن برای دسترسی به وکیل هستند

راهنمای گرفتن وکیل

حق الوکاله وکیل چقدر است؟

آیین‌نامه تعرفه حق الوکاله، حق المشاوره و هزینه سفر و کلا مصوب ۲۸ اسفند سال ۹۸ آخرین آیین‌نامه‌ای است که در این باره وجود دارد که در این آیین‌نامه حق الوکاله و کلا و حدودش تعیین شده که مثلاً برای حق المشاوره، تنظیم لایحه، دادخواست، اعلام وکالت و... وکیل باید به چه شکلی حق الوکاله دریافت کند.

مثلاً در دعاوی مالی در ماده ۹ آیین‌نامه درج شده که بسته به اینکه ارزش مالی دادخواست چقدر است بخشی از درصد بهای خواسته به عنوان حق الوکاله تعیین می‌شود که بین ۳ تا ۸ درصد است و از مبلغ ۳ میلیارد تومان به بالا ۳ درصد بهای خواسته به عنوان حق الوکاله تعیین می‌شود و حق الوکاله مالی در بسیاری از پرونده‌ها وجود دارد که مطابق با همین حق الوکاله مالیات آن هم پرداخت می‌شود. در مورد سایر دعاوی مثل کیفری، خانوادگی و... هم حق الوکاله آن در این آیین‌نامه با توجه به نوع جرائم و مجازات آنها تعیین شده است. البته ممکن است بعضی وکلای بسته به شرایط، تخصص و جوانب پرونده حق الوکاله‌ای را پیشنهاد دهند که به صورت قرارداد خصوصی تنظیم می‌شود.

کمک رایگان از وکیل

بعضی افراد می‌توانند از وکیل معاضدتی استفاده کنند. در این باره اداره معاضدت کانون وکلای دادگستری مرکز فعال است و در عموم مجتمع‌های قضایی دفتر دارند و به مردم مشاوره رایگان ارائه می‌شود. در مورد بعضی از پرونده‌ها که مجازات‌های سنگینی دارد طبق قانون فردی که متهم است می‌تواند از وکیل تسخیری استفاده کند و دادگاه برای فرد وکیل تعیین می‌کند.

ویژگی‌های مهم وکیل

- دلسوز و صبور باشد؛ وکیل باید پرونده موکل را دلسوزانه و با جدیت دنبال کند و متعهد باشد.
- دانش و تخصص داشته باشد؛ علاوه بر دانش و آگاهی‌های حقوقی لازم است که وکیل در حیطه تخصصی خودش کار کند و هر پرونده‌ای را با هر موضوعی که به او ارجاع شد قبول نکند.
- در حیطه اختیارات و تخصص عمل کند؛ ریسک و خطا نکند. گاهی برخی وکلای به دلیل اینکه روی پرونده اشراف ندارند اقداماتی انجام می‌دهند که زمان طلایی از دست می‌رود.
- حق الوکاله اولویت اصلی اش نباشد؛ اولویت اول برای وکیل باید این باشد که مشکل موکل برطرف شود. اگر ترتیب اولویت‌ها به هم بریزد و اولویت اول مسائل مالی باشد مصالح موکل نادیده گرفته می‌شود.

از فضای مجازی وکیل بگیرم یا نه؟!

فضای مجازی نمی‌تواند راه مناسبی برای انتخاب وکیل باشد؛ شاید بشود از صفحه شخصی یا سایت وکیل اطلاعاتی درباره او به دست آورد اما نحوه پیگیری پرونده، وقتی که برای موکل می‌گذارد، لایحه را چگونه تنظیم می‌کند، فن بیان و سخنوری، تخصص و مهارت‌ش را نمی‌شود از صفحات مجازی متوجه شد. بهترین راهی که می‌شود وکیل مورد اعتماد پیدا کرد این است که با افرادی که با وکلای کار کرده‌اند یا آنها را می‌شناسند کمک بگیریم و درباره او از موکلان قبلی اش تحقیق کنیم.

چطور وکالت بدهیم که خیالمان راحت باشد؟

قبلاً وکالت دادن به وکلای استفاده از اوراق چاپی و در ۳ برگ بود که یکی مربوط به دادگاه، دیگری مربوط به وکیل و برگ سوم هم برای موکل بود. حیطه اختیارات هم به صورت دستی در این اوراق درج می‌شد. اما در حال حاضر وکالت به صورت الکترونیک تنظیم می‌شود. به این شکل که وکیل با توجه به متن پیش‌نویسی که در سایت عدل ایران وجود دارد وکالت‌نامه‌ای را تنظیم می‌کند و حدود اختیارات، موضوع پرونده و همه شروط پرونده و نحوه پرداخت حق الوکاله و... را در آن درج می‌کند و به صورت الکترونیک از موکل امضا می‌گیرد. نحوه امضا هم به این شکل است که لینکی برای موکل ارسال می‌شود که با مراجعه به آن می‌تواند متن وکالت‌نامه و شروط را بخواند و در نهایت آن را امضا کند.

چه اختیاراتی به وکیل بدهم؟

در بخش موضوع وکالت، درج می‌شود که وکیل برای چه موضوعی وکالت را اخذ می‌کند. طرح دعوا، دادخواست، شکوائیه، دفاع از موکل در مراجع قضایی، طرح دعوا در دیوان، دادگاه ویزه روحانیت و... موضوع وکالت بیشتر ناظر به مرحله طرح دعواست که مثلاً در دادگاه بدوی است یا تجدید نظر و... اما در حدود اختیارات درج می‌شود که آیا وکیل اختیار اینکه داور تعیین کند، به فرد دیگری وکالت بدهد یا... را دارد یا نه. البته اختیارات کلی به‌طور پیش‌نویس درج شده است.

چه اختیاراتی به وکیل ندهم؟

حدود و اختیارات وکالت بسیار مهم است و توصیه می‌شود به‌طور دقیق مطالعه شود و مواردی که پیشنهاد می‌شود افراد در صورت حساسیت به وکیل اعطا نکنند شامل وکالت در استرداد دعوا، وکالت در مصالحه و سازش، وکالت در توکیل و... است.